

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2016

1447/2016

Valtiovarainministeriön asetus

finanssimarkkinoita koskevien säännösten rikkomuksiin liittyvien ilmoitusten vastaanottamisesta ja jatkotoimia koskevista menettelyistä Finanssivalvonnassa

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 71 a §:n 5 momentin nojalla, sellaisena kuin se on laissa 1442/2016:

1 §

Soveltamisala

Tämä asetus koskee Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 71 a §:ssä tarkoitettua järjestelmää, jonka kautta Finanssivalvonta vastaanottaa ilmoituksia finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin liittyvistä väärinkäytösepäilyistä.

2 §

Ilmoitusten käsittelystä vastaavat henkilöt

Finanssivalvonnalla on oltava ilmoitusten käsittelystä vastaavat henkilöt, jotka hoitavat seuraavia tehtäviä:

- 1) tietojen antaminen rikkomuksia koskevien ilmoitusten tekemisessä noudatettavista menettelyistä;
- 2) rikkomuksia koskevien ilmoitusten vastaanottaminen ja niihin liittyvien jatkotoimien toteuttaminen;
- 3) yhteydenpito rikkomuksesta ilmoittavaan henkilöön.

3 §

Rikkomuksia koskevien ilmoitusten tekemistä, vastaanottamista ja jatkotoimia koskevat tiedot

Finanssivalvonnan on julkaistava internetsivuillaan erillisessä, helposti tunnistettavissa ja käytettävissä olevassa osiossa seuraavat tiedot rikkomuksia koskevien ilmoitusten tekemisestä ja vastaanottamisesta:

- 1) tiedot siitä, että ilmoituksen voi tehdä kuka tahansa henkilö ja että ilmoitus voi kohdistua kaikkiin finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin liittyviin väärinkäytösepäilyihin;
- 2) tiedot 5 §:ssä tarkoitetuista viestintäkanavista, joita käytetään rikkomista koskevien ilmoitusten vastaanottamisessa ja jatkotoimissa sekä otettaessa yhteys ilmoitusten käsittelystä vastaaviin henkilöihin Finanssivalvonnassa, mukaan lukien:
 - a. puhelinnumerot ja ilmoitus puhelinkeskustelujen mahdollisesta tallentamisesta;
 - b. luottamuksellisen viestinnän takaavat sähköiset osoitteet ja postiosoitteet;

- 3) tiedot rikkomuksia koskeviin ilmoituksiin 4 §:n mukaan sovellettavista menettelyistä;
 - 4) tiedot luottamuksellisuutta koskevista 4 §:n mukaisista järjestelyistä, joita sovelletaan rikkomuksia koskeviin ilmoituksiin;
 - 5) tiedot 8 §:ssä tarkoitetuista menettelyistä työsopimussuhteisten henkilöiden suojaamiseksi;
 - 6) Finanssivalvonnasta annetun lain 71 b §:n mukainen huomautus siitä, ettei henkilöä, joka antaa Finanssivalvonnalle tietoja Finanssivalvonnasta annetun lain 71 a §:n tai Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta, jäljempänä *markkinoiden väärinkäyttöasetus* mukaisesti, aseteta tietojen antamisen osalta vastuuseen sopimukseen, lakiin, asetuksen tai määräykseen perustuvaa tietojen ilmaisemista koskevan rajoituksen rikkomisesta.
- Finanssivalvonnan on annettava 1 momentissa tarkoitettut tiedot rikkomuksesta ilmoittavalle henkilölle ennen ilmoituksen vastaanottamista ja viimeistään ilmoituksen vastaanottamisajankohtana.

4 §

Rikkomuksia koskeviin ilmoituksiin sovellettavat menettelyt

Edellä 3 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin ilmoituksiin sovellettavista menettelyistä on esitettävä selkeästi seuraavat tiedot:

- 1) tieto siitä, että ilmoitus voidaan tehdä myös nimettömänä;
- 2) se, millä tavoin Finanssivalvonta voi edellyttää, että ilmoittaja selventää ilmoittamia tietoja tai antaa saatavillaan olevia lisätietoja;
- 3) ilmoittajalle rikkomusta koskevan ilmoituksen johdosta annettavan palautteen antotapa, sisältö ja aikataulu;
- 4) luottamuksellisuutta koskevat järjestelyt, joita sovelletaan rikkomista koskeviin ilmoituksiin, mukaan lukien kuvaus tilanteista, joissa ilmoittajan luottamukselliset tiedot voidaan luovuttaa Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:n, markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 27, 28 ja 29 artiklan tai muun Euroopan unionin asetuksen mukaisesti.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettulla kuvauksella on varmistettava, että ilmoittaja on tietoinen poikkeustapauksista, joissa tietojen luottamuksellisuutta ei välttämättä voida taata. Tällaisiin kuuluvat muun muassa tilanteet, joissa tietojen ilmaiseminen perustuu lainsäädäntöön viranomaistutinnan tai oikeudenkäynnin yhteydessä tai kun ilmaiseminen on tarpeen muiden henkilöiden oikeuksien suojaamiseksi, kuten ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeus puolustukseen.

5 §

Viestintäkanavat

Finanssivalvonnan on otettava rikkomuksia koskevien ilmoitusten vastaanottamista ja jatkotoimia varten käyttöön riippumattomat ja erilliset viestintäkanavat, jotka ovat turvallisia ja joilla varmistetaan tietojen luottamuksellisuus, jäljempänä *viestintäkanavat*.

Viestintäkanavien on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- 1) ne on erotettava Finanssivalvonnan yleisistä sisäisistä ja ulkoisista viestintäkanavista;
- 2) niiden on varmistettava tietojen täydellisyys, eheys ja luottamuksellisuus sekä estettävä sellaisten henkilöiden pääsy tietoihin, joille pääsyoikeutta ei ole myönnetty;
- 3) niiden on mahdollistettava tietojen tallentaminen 6 §:n mukaisesti pysyvällä välineellä jatkotutkimuksia varten.

Viestintäkanavien on mahdollistettava väärinkäytösepäilyjen ilmoittaminen vähintään kaikilla seuraavilla tavoilla:

- 1) sähköisesti tai paperilla tehty kirjallinen ilmoitus;
- 2) puhelimitse tehty ilmoitus, joka voidaan nauhoittaa;
- 3) ilmoitusten käsittelystä Finanssivalvonnassa vastaavien henkilöiden kanssa pidetyssä tapaamisessa tehty ilmoitus.

Sellainen rikkomusta koskeva ilmoitus, jonka Finanssivalvonta on saanut muutoin kuin viestintäkanavan kautta, on viipymättä toimitettava alkuperäisessä muodossaan ilmoituksen käsittelystä Finanssivalvonnassa vastaavalle henkilölle viestintäkanavaa käyttäen.

6 §

Ilmoitusten vastaanottaminen

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava kirjallisen ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoittajalle kirjallisesti. Kirjallista ilmoitusta ei lähetetä, jos ilmoittaja on tätä nimenomaisesti pyytänyt, taikka jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy uskoa, että kirjallinen ilmoitus vaarantaisi ilmoittajan henkilöllisyyden suojan.

Jos puhelimitse tehty ilmoitus nauhoitetaan, Finanssivalvontavoit dokumentoida ilmoituksen pysyvällä välineellä seuraavissa muodoissa:

- 1) tallennettu äänite keskustelusta; tai
- 2) ilmoitusten käsittelystä vastaavan henkilön laatima yksityiskohtainen muistio keskustelusta.

Jos puhelimitse tehtyä ilmoitusta ei nauhoiteta, Finanssivalvonnan on dokumentoitava ilmoitus edellä 3 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Jos henkilö pyytää tapaamista ilmoittaakseen rikkomuksesta, Finanssivalvonnan on tallennettava keskustelun sisältö pysyvällä välineellä seuraavissa muodoissa:

- 1) tallennettu äänite keskustelusta; tai
- 2) ilmoitusten käsittelystä vastaavan henkilön laatima pöytäkirja.

Jos ilmoittaja on tässä pykälässä tarkoitetuissa tilanteissa ilmaissut henkilöllisyytensä, Finanssivalvonnan on annettava hänelle mahdollisuus tarkistaa, korjata ja hyväksyä allekirjoituksellaan puhelinkeskustelusta laadittu muistio tai tapaamisesta laadittu pöytäkirja.

7 §

Menettelyt henkilötietojen suojaamiseksi

Finanssivalvonnan on tallennettava edellä 6 §:ssä tarkoitetut säilytettävät tiedot luottamukselliseen ja turvattuun järjestelmään. Järjestelmään tallennettuihin tietoihin tulee olla pääsy ainoastaan sellaisilla henkilöillä, jotka tarvitsevat kyseisiä tietoja tehtäviensä hoitamiseksi.

8 §

Menettelyt työsopimussuhteisten henkilöiden suojaamiseksi

Finanssivalvonnan ja työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetussa laissa (44/2006) tarkoitettujen työsuojeluviranomaisten on otettava käyttöön menettelyt, joilla varmistetaan tehokas tietojenvaihto ja yhteistyö sellaisten työsopimussuhteisten henkilöiden suojaamiseksi työssään, jotka ilmoittavat Finanssivalvonnalle finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin liittyvistä väärinkäytösepäilyistä tai, joita syytetään tällaisesta rikkomuksesta, jotta ilmoitusten tekemisestä seurauksena olevat tai tällaiseen ilmoittamiseen liittyvät kostotoimet, syrjintä ja muuntyyppinen epäoikeudenmukainen kohtelu voitaisiin estää.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuilla menettelyillä on varmistettava vähintään, että:

1) ilmoittajan saatavilla on kattavaa tietoa ja neuvontaa lainsäädännön mukaisesti tarjolla olevista oikeussuojakeinoista ja menettelyistä, joilla häntä suojataan epäoikeudenmukaiselta kohtelulta sekä menettelyistä rahallisen korvauksen hakemiseksi;

2) ilmoittajan saatavilla on työsuojeluviranomaisen tarjoamaa tehokasta apua, jota se antaa ilmoittajan suojaamiseksi epäoikeudenmukaiselta kohtelulta viranomaisen suorittaman asian käsittelyn yhteydessä, muun muassa todistamalla työriita-asioissa, että henkilö on ilmoittanut rikkomuksesta Finanssivalvonnalle.

9 §

Tietojen siirtäminen Finanssivalvonnan sisällä ja sen ulkopuolelle

Finanssivalvonnalla on oltava käytössään asianmukaiset menettelyt ilmoittajan ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön salassa pidettävien henkilötietojen siirtämiseksi Finanssivalvonnan sisällä ja sen ulkopuolelle.

Ilmoitukseen liittyviä salassa pidettäviä tietoja siirrettäessä, ilmoittajan tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyyttä tai mitään muita olosuhteita, joiden perusteella voitaisiin päätellä ilmoittajan tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyys ei saa suoraan tai välillisesti paljastaa, paitsi jos tällainen tietojen siirtäminen on 4 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen luottamuksellisuutta koskevien järjestelyjen mukaista.

10 §

Menettelyt ilmoituksen kohteena olevien henkilöiden suojaamiseksi

Jos ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyys ei ole julkisesti tiedossa, hänen henkilöllisyyttä on suojattava vähintään samalla tavalla kuin sellaisten henkilöiden henkilöllisyyttä, jotka ovat Finanssivalvonnan tutkinnan kohteena.

Edellä 7 §:ssä säädettyjä menettelyjä sovelletaan myös ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyyden suojaamiseen.

11 §

Finanssivalvonnan selvitys järjestelmän toimivuudesta

Finanssivalvonnan selvityksessä on tarkasteltava järjestelmän toimivuutta rikkomuksia koskevien ilmoitusten vastaanottamiseen ja niitä koskeviin jatkotoimiin sovellettavien menettelyjen osalta. Selvityksessä on tarkasteltava myös ulkomaisten ETA-valvontaviranomaisten kokemuksia ja käytäntöjä rikkomusten ilmoitusjärjestelmistä.

12 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2017.

1447/2016

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2016

Sisäministeri Paula Risikko

Lainsäädäntöneuvos Armi Taipale